

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Mateřská škola Uhlířské Janovice, Třebízského 770

285 04 Uhlířské Janovice

Identifikátor zařízení: 600 045 951

Zřizovatel: Město Uhlířské Janovice, Václavské náměstí 6, 285 04 Uhlířské Janovice

Školský úřad Kutná Hora, Komenského náměstí 6, 284 22 Kutná Hora

Termín konání orientační inspekce: 24. - 26. listopadu 1999

Čj.	031 253/99-1030
Signatura	oc2at103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Základem pro plánování výchovně vzdělávacích činností v Mateřská škole (dále v textu MŠ) je *Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (MŠMT ČR č. j. 33483/83 - 201)*. Spolu s ním je využívána současná nabídka odborné metodické literatury (Jaro, léto, podzim, zima v MŠ, Zdravá MŠ, Šimon půjde do školy a další). Z těchto podkladů tvoří učitelky týdenní tematické plány. Zpracování plánů je pravidelné a přehledné, jejich obsah navazuje na koncepční záměry MŠ. V tematicky zaměřených blocích jsou rovnoměrně zahrnuty úkoly pro všechny výchovné složky. Učitelky plánují témata i úkoly průběžně každý týden bez delšího časového výhledu, plány jim slouží pouze jeden školní rok. Při kontrole byly ojedinele zjištěny částečné nedostatky v obsahové návaznosti mezi tematickými bloky a v postupné gradaci úkolů. Plánování tvoří základ přípravy výchovně vzdělávací činnosti učitelek.

Součástí výchovně vzdělávacího programu MŠ je rozšířená činnost v oblasti výtvarné a pracovní výchovy, seznamování se základy hry na zobcovou flétnu, logopedická prevence a seznamování s anglickým jazykem.

MŠ má pro výchovně vzdělávací práci jasně stanoveny cíle i prostředky jejich plnění. Výchovně vzdělávací program obohacuje pestrá nabídka aktivit. Tematické plány jsou funkční i přes drobné nedostatky ve vzájemné souvislosti. Kvalitu plánování a přípravy hodnotí inspekce spíše nadprůměrně.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný, všechny učitelky bydlí v místě pracoviště. Osm učitelek včetně ředitelky pracuje v oboru déle než sedmáct let. Každá z nich je pro práci v předškolní výchově odborně i pedagogicky způsobilá. Na základě osvědčení získaných dalším vzděláváním pracují dvě učitelky jako logopedické asistentky, další dvě vyučují základům hry na zobcovou flétnu. Učitelka 4. třídy uplatňuje svoji odbornost při práci s učební pomůckou Lego - Dacta.

Dva pavilony čtyřtřídní MŠ jsou postaveny v klidném prostředí nedaleko středu města. Účelové prostory poskytují vysoce kvalitní podmínky pro výchovně vzdělávací cíle i provozní potřeby MŠ. Vybavení interiéru je plánovitě obnovováno. Rozsáhlá zahrada MŠ se vzrostlou zelení je pro rekreační a relaxační činnosti dětí nadstandardně vybavena a vzorně udržována. Pro realizaci zvoleného programu má MŠ potřebné množství i sortiment didaktického materiálu, pomůcek a hraček. Učitelská a žakovská knihovna obsahuje pestrou nabídku aktuální dětské i odborné literatury.

Všechny prostory MŠ přístupné dětem jsou vzorně čisté, světlé a dostatečně vytápěné. Skladba denního režimu plně vyhovuje potřebám dětí předškolního věku, poskytuje jim dostatečnou časovou rezervu pro hry, pohyb i pobyt venku. Spontánní aktivity a učitelkou řízené činnosti jsou v denním režimu ve vyrovnaném poměru. Celodenní stravování zajišťuje jídelna základní školy, doporučené intervaly pro podávání jídla jsou vcelku dodržovány. Pitný režim je funkční, nápoje jsou dětem volně přístupné po celý den.

V souladu s ustanovením § 4 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1991 Sb., o mateřských školách, povolila ředitelka výjimku z počtu dětí ve třídě stanoveného podle odstavců 1 a 4 a odstavce 7 písm. c). V době inspekce bylo v jednotlivých třídách zapsáno 25 - 27 dětí, v MŠ celkem 104. Při kontrole docházky bylo zjištěno, že počet denně přítomných dětí nikdy nepřevýšil stanovenou hygienickou kapacitu MŠ (100dětí).

Výchovně vzdělávací činnost v MŠ je zajištěna optimálními personálními podmínkami. Materiální vybavení i psychohygienické podmínky jsou příkladné. Celkově je kvalita podmínek vzdělávací činnosti hodnocena jako vynikající.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Odborně erudovaná pedagogická činnost učitelek je podložena znalostmi současných směrů předškolní výchovy. Ve výchovně vzdělávacím procesu, který se vyznačuje především citlivým přístupem k dětem, přiměřenými didaktickými postupy a promyšlenou organizací, je rozvíjena osobnost dítěte na podkladě zájmu a vlastních prožitků.

Z hospitací uskutečněných v průběhu inspekce je zřejmé, že učitelky vytvářejí pro děti podnětné podmínky, které jim umožňují přirozeně rozvíjet jejich rozumové, komunikativní a pohybové dovednosti. Metody uplatněné ve vlastním výchovně vzdělávacím procesu vycházejí v převážné většině z praktické manipulace a získávání konkrétních smyslových zkušeností. V souladu s přijatou koncepcí MŠ i věkově heterogenním složením dětí ve všech třídách, využívaly učitelky více skupinové organizační formy než frontální činnost. Ve třídách panuje klidná, tvůrčí atmosféra s viditelnou snahou respektovat potřeby a zájmy jednotlivých dětí. Je vytvořen dostatečný časový prostor pro činnosti tak, aby bylo zohledněno individuální tempo dítěte s možností dokončit činnost. Učitelky nenásilně navozují vzájemné partnerské vztahy. V průběhu inspekční činnosti vznikaly mezi dětmi pouze drobné konflikty, které učitelky využily k upevnování kladných morálních a povahových vlastností. Nejstarší děti velmi dobře zvládají pracovní aktivity (sebeobsluhu, úklid hraček, přípravu a úklid při stolování), společenské a hygienické návyky používají přirozeně. U mladších dětí odpovídá úroveň těchto návyků jejich věkovým schopnostem.

Ve výchovně vzdělávacích činnostech jsou promyšleně a účelně využívány přiměřené metody a organizační formy. Inspekce zaznamenala v této oblasti výraznou převahu pozitivních zjištění.

Motivace a hodnocení

Ve všech inspekci sledovaných řízených činnostech využily učitelky nápaditou vstupní motivaci. Její účinnost potvrdil velký zájem dětí o společnou práci, i přes možnost zvolit si vlastní činnost. Průběžná motivace spolu s hodnocením byly efektivněji využívány při činnostech z oblasti hudební, výtvarné a pracovní, než při rozumové výchově. Kladné a adresné hodnocení plnilo současně funkci motivační. Učitelky hodnotily v průběhu dne výkony dětí v dostatečné míře.

Motivace a hodnocení jsou účinně využívány, jejich kvalita je nadprůměrná.

Interakce a komunikace

Děti se cítí v MŠ spokojeně, komunikují bez zábran. Kontakt s dospělými navazují spontánně, mají osvojeny základní zásady rozhovoru. Učitelky využívají možností hovořit s každým dítětem o jeho přáních a potřebách, naslouchat při sdělování prožitků. V MŠ je dostatek prostoru pro komunikaci, která je založena na vzájemném respektování a důvěře.

Inspekce zaznamenala v oblasti interakce a komunikace velmi dobrou úroveň.

Spontánní činnosti

Pro spontánní činnost jsou v MŠ vytvořeny podnětné podmínky. Členění prostoru a volně přístupné hračky motivují děti k tvořivým hrám. Ty jsou učitelkami vhodně rozvíjeny (podle potřeby pomůckami, dalšími nápady, smluvenými pravidly). Skupiny mladších dětí vyžadují spolupráci učitelky, její hodnocení průběhu činnosti i dosaženého výkonu. Starším

dětem učitelka ojediněle pomáhá při stanovení pravidel hry a drobných sporech o její další průběh. Ve třídách je dostatek prostoru pro souběh námětových a konstruktivních činností se spontánními pohybovými aktivitami.

Pro spontánní aktivity má MŠ vytvořeny příkladné podmínky. Dětem je v převážné míře dána možnost uplatnit svoji vlastní volbu v průběhu denních činností, proto je úroveň kvality této oblasti hodnocena nadprůměrně.

Řízené činnosti

Následující hodnocení vychází ze čtyř hospitací, které inspekce v průběhu kontroly vykonala. Byla sledována výchovně vzdělávací činnost ve všech čtyřech třídách MŠ.

V době inspekční činnosti bylo pedagogické působení učitelek plánovitě připraveno včetně účelného využití pomůcek a literatury. Dopoludní činnosti byly organizovány na základě stálé průběžné motivace. Individuální zřetel a klidná atmosféra ve třídách přispívaly ke spontánním projevům a dostatečné komunikaci dětí. Při vlastním průběhu činností byly pedagogické zásady přiměřenosti a názornosti důsledně dodrženy ve třech třídách, cílevědomý postup byl zaznamenán u všech učitelek. Řízené činnosti z oblasti rozvoje poznání, hudební, pracovní a tělesné výchovy promyšlenou organizací podněcovaly aktivitu dětí a vhodnými didaktickými postupy rozvíjely jejich dovednosti.

V pedagogickém procesu nebyly zjištěny závažné nedostatky, při hodnocení jednotlivých činností převládají pozitivní zjištění. Inspekce zaznamenala uplatnění odborné specializace učitelek v rozšířeném působení ve výtvarné výchově, při rozvoji konstruktivních dovedností při práci s pomůckou Lego - Dacta.

Řízené činnosti mají velmi dobrou úroveň, jsou organizovány na základě účinné motivace s využitím konkrétních podnětů a podnětné atmosféry ve třídách.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Inspekce zaznamenala jasné a konkrétní vymezení cílů pro výchovně vzdělávací činnost, příkladné personální, materiální a psychohygienické podmínky pro jejich plnění. Vyrovnaný poměr spontánních a řízených činností, bezproblémová interakce a komunikace, kvalitní pedagogický proces na základě poznatků dalšího vzdělávání jsou důvody pro celkově nadprůměrné hodnocení.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce MŠ je písemně stanovena, prokazatelně byla přijata celým pedagogickým kolektivem. Hlavní cíl je zaměřen na zdravé prospívání dětí v podmínkách blízkých rodinné výchově. Střednědobé úkoly jsou konkretizovány v pracovním plánu, který je obsahově i časově strukturován. Úkoly jsou stanoveny ve vztahu ke skutečným podmínkám tak, aby bylo jejich plnění reálné. Plán je přehledný, zahrnuje všechny oblasti řízení MŠ. Obsahově navazuje na koncepční záměry.

Koncepční záměry MŠ jsou pevně stanoveny, jasné a konkrétně formulované cíle směřují do všech oblastí činnosti. Plánování má spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Organizační struktura čtyřtřídní MŠ vychází z principu, že všichni pracovníci jsou přímo podřízeni ředitelce. V době její nepřítomnosti vede MŠ zástupkyně, která má pro tuto funkci písemné pověření. Dokument obsahuje i přesné vymezení její činnosti v době zastupování. Pro zajištění plynulého chodu MŠ zpracovala ředitelka tyto vnitroorganizační normy:

- Organizační řád pro pracovníky MŠ, který je platný od 1. září 1997. Je průběžně aktualizován v návaznosti na probíhající změny. Prokazatelně s ním byli seznámeni všichni zaměstnanci.
- Řád MŠ - jeho ustanovení respektují vyhlášku MŠMT ČR č. 35/1991 Sb., o mateřských školách. Je zveřejněn v šatně každé třídy, informuje o právech a povinnostech rodičů nezbytných pro bezproblémový provoz zařízení.
- Vnitřní řád pro učitelky, který stanoví jejich povinnosti vyplývající z výchovně vzdělávacích cílů i provozních úkolů MŠ.
- Rozpis prací pro provozní pracovníky (pracovní náplně) - jsou vypracovány pro všechny provozní zaměstnance podle současné personální situace.
- Rozvrh služeb pedagogických pracovníků - přehledně zpracovaný dokument, překrývání pracovní doby učitelek na jedné třídě je účelně využíváno pro realizaci programové nabídky MŠ.

Dalšími organizačními prostředky, které ředitelka využívá, jsou pedagogické a pracovní porady. Jednání pedagogických rad mají pevně stanovený program, řeší pedagogickou problematiku. Ředitelka je svolává pravidelně (podle plánu pětkrát v průběhu školního roku). Operativní zajištění provozních úkolů probíhá prostřednictvím pracovních porad. Jejich četnost vyplývá z aktuální situace v MŠ. Koordinace činností provozních a pedagogických pracovníků je realizována promyšleně.

MŠ vede systematicky povinnou dokumentaci v souladu s požadavky § 45 b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů, a další dokumentaci vztahující se k činnosti předškolního zařízení. Inspekce neshledala v kontrolovaných dokumentech (viz výčet dokladů) zjevné nedostatky.

Informační systém školy velmi dobře funguje, plynulost a prostupnost informací je zřejmá. Tuto skutečnost potvrzují zápisy z jednání pedagogických a pracovních porad, ucelená informovanost pracovníků o aktuálních potřebách i dění v MŠ. Rodičům jsou předávány informace při každodenním osobním kontaktu, prostřednictvím třídních schůzek a společných oslav. Průběžně jsou vystavovány práce dětí i ukázky výchovného programu z dalších oblastí (písňe, hádanky, dětská literatura a další).

Základní pravidla pro zajištění chodu celého zařízení jsou stanovena a plněna. Ředitelkou vytvořený organizační systém je plně funkční, umožňuje jí účinné řízení MŠ. Inspekční zjištění obsahují v oblasti organizování výraznou převahu pozitivních poznatků.

Vedení a motivování pracovníků

Z inspekčních zjištění vyplývá, že ředitelka pružně reaguje na nové podněty v předškolní výchově, vytváří učitelkám optimální podmínky pro jejich další vzdělávání. Plánovitě (podle potřeby zařízení i specializace jednotlivých učitelek) využívá nabídky vzdělávacích subjektů, sama navštěvuje vzdělávání pro ředitelky organizované Pedagogickým centrem v Praze. Péče o oblast vzdělávání je doložena i pestrou nabídkou aktuální literatury

z oboru předškolní výchovy. Kvalitu odborného vedení i účinné motivace potvrzují výsledky výchovně vzdělávací práce MŠ.

Odborné vedení a účinné motivování je trvalou součástí práce ředitelky MŠ. Kvalita této činnosti je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má o práci všech zaměstnanců MŠ dostatečný přehled. Její kontrolní činnost je vcelku systematická. Průběh výchovně vzdělávací práce sleduje hospitacemi, které mají plánem stanovený cíl. Ke dni inspekce vykonala čtyři kontrolní hospitace. Z písemných záznamů je zřejmé zaměření na průběh i cíl výchovné péče, její účelnost směrem k individuální potřebám dětí. Drobné formální nedostatky byly zjištěny v předložených hospitačních záznamech. Kvalita provozních prací je prověřována denně průběžnou kontrolou zařízení.

Vytvořený kontrolní systém je účinný, jeho kvalita je spíše nadprůměrná.

Hodnocení kvality řízení

Promyšlené plánování s jasnými koncepčními záměry tvoří kvalitní základ řízení MŠ. V práci ředitelky převládá demokratický styl řízení, který doplňují účinné kontrolní mechanismy spolu s cíleným odborným vedením a motivačním hodnocením pracovníků. Kvalita řídicí práce je nadprůměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- koncepce školy
- pracovní plán školy
- rozhodnutí o zařazení MŠ do sítě škol č. j. 35/MŠ/98 ze dne 2. listopadu 1998
- organizační řád
- řád školy
- vnitřní řád pro učitelky
- záznamy z kontrolní činnosti ředitelky
- zápisy z jednání pedagogických a pracovních porad
- výchovně vzdělávací plány
- přehledy výchovně vzdělávací práce
- přehledy denní docházky dětí
- povinná dokumentace dle § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Předškolní zařízení má pro svoji práci vytvořeno pozitivní klima, ve kterém se dobře cítí děti i personál. Příkladná úroveň podmínek výchovně vzdělávací činnosti je dosažena kvalitní prací všech zaměstnanců. Celkově nadprůměrné hodnocení výchovně vzdělávací práce těsně souvisí s promyšleným odborným vedením a dalším vzděláváním učitelek. Velmi dobrá kvalita řízení MŠ je doložena reálnými koncepčními záměry, systematickým organizováním s účinnou kontrolou.

Při kontrole hospodaření s finančními prostředky přidělenými MŠ ze státního rozpočtu nebyly zaznamenány zjevné nedostatky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Anna Doskočilová

Doskočilová v. r.

V Kolíně dne 6. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. prosince 1999

Razítko

Irena Brandejská

I. Brandejská v. r.

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kutná Hora	21. prosince 1999	278/99 - 1030
Město Uhlířské Janovice	21. prosince 1999	280/99 - 1030

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány